

Nr 183.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter; given Stockholms slott den 27 april 1915.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag**om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter.**

Häri genom förordnas, att lagen den 27 juni 1896 angående ändring i vissa fall av tiden för insändande av förteckning å lagfarter skall upphöra att gälla, samt att 17 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom skall erhålla följande ändrade lydelse:

För varje halft år skall förteckning å sökta lagfarter upprättas av domaren å landet, särskilt för varje kommun, så ock av rätten i stad; skolande inom en månad efter halvårets utgång ett exemplar av förteckningen sändas till vederbörande länsman eller stadsfiskal och ett annat till häradsskrivaren eller den tjänsteman i stad, som har att för taxering upprätta fastighetslängd. Närmare föreskrifter om sådan förteckning meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1916. Uppgift å lagfartsansökningar, vilka samma dag äro vilande på grund av beslut meddelat efter ingången av år 1911, skall enligt bestämmelserna i denna lag lämnas före utgången av januari månad 1916, men i övrigt skall vad i denna lag stadgas icke tillämpas beträffande lagfarter, som sökts å ting eller tingssammanträde, avslutat före den 1 januari 1916. I fråga om insändande och kungörande av förteckningar å lagfarter, beviljade å ting eller tingssammanträde, som avslutats före nämnda dag, skola förut gällande bestämmelser fortfarande äga tillämpning.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 19 februari 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet och chefen för finansdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet, statsrådet Hasselrot följande:

»Jämlikt nådigt bemyndigande den 30 december 1911 uppdrog dåvarande chefen för civildepartementet åt landshövdingen G. W. Roos och landskamreraren R. Hagen att inom civildepartementet biträda med utredning av frågan om förändrade bestämmelser i avseende å länskungörelserna. De sålunda tillkallade sakkunniga hava i sitt den 17 oktober 1914 i ämnet avgivna betänkande anført, bland annat, att statsverkets kostnader för länskungörelsernas tryckning vore i ständigt stigande. År 1875 beräknade den så kallade landstatskommittén, att desamma för den närmaste framtiden icke komme att överstiga 10,000 kro-

nor årligen. År 1911 uppgingo emellertid berörda kostnader till 91,213 kronor 37 öre och år 1913 till 93,094 kronor 96 öre, i vilka siffror icke äro inberäknade kostnaderna för överståthållarämbetets kungörelser. Till denna starka ökning av ifrågavarande kostnader har, bland annat, bidragit den alltmera tilltagande omfattningen av vissa kungörelser, särskilt av dem som innehålla lagfartsförteckningar och efterlysningar. Enda möjligheten att hålla ifrågavarande kostnader inom rimliga belopp, anföra de sakkunniga, torde därför vara att, om sådant lämpligen kan ske, utsluta vissa av de kungörelser, vilka tryckas på statsverkets bekostnad.

De sakkunniga hava efter verkställd utredning föreslagit, att förutom åtskilliga andra tillkännagivanden, vilkas tryckande bland länskungörelserna icke syntes vara av behovet påkallat, därur måtte utslutas nyssnämnda förteckningar å beviljade lagfarter. Jämlikt 17 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom åligger det Kungl. Maj:ts befallningshavande att genom tryck kungöra dessa förteckningar så, som med bemälda myndigheters kungörelser vanligen förfäres. Enligt av de sakkunniga inhämtade uppgifter utgjorde år 1911 statsverkets kostnader för trycket av ifrågavarande förteckningar 27,458 kronor 98 öre, däri inberäknade överståthållarämbetets kostnader för samma ändamål.

Här må först lämnas några kortfattade uppgifter angående tidigare gällande bestämmelser i ämnet.

Enligt Sveriges äldre lagar fordrades till bevisning och giltighet av köpslut om fast egendom, att dessa skulle ske offentligt och med iakttagande av vissa föreskrivna formaliteter. Därmed avsågs att bereda nödig säkerhet ej allenast för de kontraherande själva utan ock för var och en annan, vars rätt och fördel i någon måtto berodde av säker och lätt erhållen kunskap om rätte ägaren till fast egendom.

De i 1734 års lag stadgade trenne offentliga uppbud vid domstol för lagfarts erhållande å såld fastighet torde väsentligen hava åsyftat bevarande av bördemans rätt.

Genom förordningen den 13 juni 1800 inskränktes den förut stadgade långa lagfartstiden, natt och år från tredje uppbudet, och föreskrevs i sammanhang därmed, att förteckning över meddelade första uppbud skulle offentliggöras genom anslag å rättens dörr och uppläsning i kyrkorna, varjämte stadgades att lagfart borde sökas inom viss tid vid äventyr av böter och annan påföljd.

Den kommitté, som år 1867 avgav förslag till förändrade stadganden för betryggande av ägande-, pant- och nyttjanderätt till fastighet, hemställde, att dylikt offentliggörande skulle äga rum icke blott av rättens beslut om inskrivning av äganderätt till fastighet utan även av gjorda ansökningar härom, vilka icke genast kunde beviljas. Syftet härmed var, att den, vars rätt kunde vara i fråga, skulle så tidigt som möjligt få del av varje äganderättsanspråk, som komme att belasta hans folium i fastighetsboken, på det han måtte kunna i tid undanröja all verkan av ett obefogat anspråk.

I stället för anslag å rättens dörr föreskrevs genom 1875 års lagfartsförordning lagfartsförteckningarnas tryckning i länskungörelserna, varjämte uppläsandet i kyrkorna bibehölls. Lagbyrån yttrade i motiven till bestämmelserna härom, att den större offentlighet, som genom kungörandet i tryck bereddes förteckningarna, vore desto mera nödvändig om, såsom jämväl blivit föreslaget, hembudsskyldighet såväl i stad som å landet komme att upphöra.

Bestämmelsen om lagfartsförteckningarnas uppläsande i kyrkorna upphävdes genom lagen den 25 maj 1894 om ändrad lydelse av 17 § i lagfartsförordningen.

I förslag till lag om inskrivning av rätt till fast egendom, intaget i lagberedningens förslag till jordabalk, del II, har beredningen, särskilt för möjliggörande av en effektiv tillämpning av förslaget bestämmelse om ansvar för lagfartsförsummelse, bibehållit föreskriften om lagfartsförteckningarnas införande bland länskungörelserna.

Förenämnda sakkunniga hava hemställt om dessa förteckningars uteslutande ur länskungörelserna. De hava därvid anført, att på en tid, då frågor om lösningsrätt till fastigheter ofta förekommo, kungörandet av dessa förteckningar hade sin givna betydelse, men att numera, synnerligast efter det uppläsningen i kyrkorna av desamma borttagits, denna betydelse måste anses hava upphört. Däremot torde, enligt de sakkunnigas förmenande, särskilt om bötesansvar bleve stadgat för försummelse att söka lagfart, det ligga vikt på att vederbörande åklagare erhöle kännedom om beviljade lagfarter. Likaså kunde en dylik kännedom vara till nytta för uppläggande av fastighetstaxeringslängderna enligt 29 § 3 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering. För dessa ändamål syntes dock icke erfordras, att förteckningarna infördes i kungörelsetrycket; härtill vore tillräckligt att ifrågavarande förteckningar, upprättade vad landsbygden beträflade sockenvis eller för varje länsmansdistrikt, tillställdes åklagarna samt häradsskrivarna och vederbörande tjänstemän i städerna.

Över de sakkunnigas förslag i ämnet hava infordrade yttranden avgivits av rådhusrätter och domhavande, Svea hovrätt, Göta hovrätt och hovrätten över Skåne och Blekinge, Kungl. Maj:ts samtliga befallningshavande och statskontoret.

Uppfattningen att lagfartsförteckningarnas intagande i länstrycket numera saknar betydelse för det ändamål, för vilket bestämmelsen härom huvudsakligen tillkommit, nämligen för skyddande av tredje mans rätt, gör sig gällande i nästan alla de avgivna yttrandena. Från denna synpunkt hava myndigheterna ansett, att såväl föreskriften om insändande av förteckningar över beviljade lagfarter till Kungl. Maj:ts befallningshavande som ock bestämmelsen om dessa förteckningars publicerande i länskungörelserna vore överflödiga och kunde saklöst upphävas.

Göta hovrätt har emellertid funnit det betänkligt, att lagfartsärendenas publicitet sålunda skulle inskränkas till den offentlighet, som dessa ärenden kunna vinna genom deras föredragning inför rätten och införande i vederbörliga protokoll och fastighetsböcker. Hovrätten har därför hemställt, att nyssberörda stadganden måtte ersättas med bestämmelser av innehåll, dels att förteckning å beviljade lagfarter skulle å viss tid efter beviljandet anslås å rättens dörr och där under bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig, och dels, i fråga om landet, att förteckningar över beviljade lagfarter, upprättade sockenvis, skulle å samma tider, då enligt nu gällande bestämmelser dylika förteckningar skola insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande, av domaren översändas till varje länsman i domsagan och av honom därefter tillställas kommunalstämmoordförandena inom länsmansdistriktet för att anslås inom de lokaler, varest kommunalstämmorna pläga sammanträda, och där under viss tid vara för kommunens medlemmar tillgängliga. I samma riktning har en domhavande uttalat sig. Jämväl rådhusrätten i Säter har förordat en återgång till det gamla förfaringssättet att anslå lagfartsförteckningarna å rättens dörr.

Några domhavande och rådhusrätter hava ansett bestämmelsen om lagfartsförteckningars upprättande kunna helt och hållet upphävas. Åklagarna hade skyldighet att närvara vid domstolarnas sammanträden och finge då kännedom om lagfartsansökningarna. Om vad som härvidlag förbiginge deras uppmärksamhet kunde de på förfrågan få upplysning av domaren på ett enklare, snabbare och mera tillförlitligt sätt än medelst genomgående av långa förteckningar, vilka dessutom icke omfattade de lagfarter, vilka rätten avslagit eller förklarar vilande. För åklagarna vore emellertid lika viktigt att erhålla kännedom om dessa

som om de beviljade lagfarterna. Vad mantalsskrivarna beträffade syntes de ej hava begagnat sig av de hittills i länskungörelserna tryckta lagfartsförteckningarna, vilka av många skäl ej vore lämpade att utan vidare verka bestämmande på taxeringslängderna.

Hovrätten över Skåne och Blekinge har ifrågasatt, huruvida icke skyldighet att meddela sådana uppgifter, som omförmälas i 11 § 1:o a i taxeringsförordningen, kunde borttagas, under förutsättning att i lagfartsförteckningarna lämnades så fullständiga uppgifter om lagfarter på grund av köp, som i nämnda lagrum för den allmänna fastighetstaxeringen äro föreskrivna. I händelse en dylik anordning träffades, torde med hänsyn till stadgandet i sista stycket av återopade paragrafen bliva en följd, att lagfartsförteckningarna, vad landsbygden beträffade, borde uppgöras kommunvis. I enahanda riktning hava Kungl. Maj:ts befallningshavande i Jönköpings län samt åtskilliga av underdomarna uttalat sig.

Jag delar de sakkunnigas uppfattning att lagfartsförteckningarnas intagande i länstrycket numera saknar betydelse med avseende å skyddande av tredje mans rätt, och jag styrkes i denna uppfattning därav, att den visat sig vara omfattad även av Svea hovrätt, hovrätten över Skåne och Blekinge, domhavande och rådhusrätter till ett sammanlagt antal av mera än 200, samtliga länsstyrelser och statskontoret. Då nödig publicitet i fråga om inskrivning av rätt till fast egendom torde få anses vara tryggad genom de offentliga rättsförhandlingarna och allmänhetens tillgång till lagfartsprotokoll och fastighetsböcker, har jag icke ansett mig böra biträda de framställda yrkandena om lagfartsförteckningars anslående på rättens dörr och i kommunalstämmornas samlingsrum.

Däremot synes ett annat i vissa utlåtanden framställt önskningsmål böra vinna beaktande.

För närvarande äro stadsdomstolar och domare på landet skyldiga dels enligt 17 § i lagfartsförordningen samt lagen den 27 juni 1896 angående ändring i vissa fall av tiden för insändande av förteckning å lagfarter att inom vissa tider till Kungl. Maj:ts befallningshavande insända förteckningar å beviljade lagfarter, upptagande fånget och vid köp jämväl köpeskillingen, dels enligt 11 § 1:o a i taxeringsförordningen att de år, då allmän fastighetstaxering skall verkställas, till ledning vid taxeringen meddela uppgift å beloppet av den vid senaste försäljning betingade köpeskillingen för varje fast egendom, varå lagfart på grund av köp beviljats under tiden från och med det år, då allmän fastighetstaxering senast ägde rum, intill nästlidna års utgång, börande

i denna uppgift, vilken skall angiva köparens och säljares namn samt köpeavhandlingens datum, tillika anmärkas, om köpet avslutats mellan nära anhöriga, om och i så fall till vilket belopp i köpeskillingen inbegripits gottgörelse för inventarier eller inbärgad gröda, om förbehåll gjorts angående undantagsförmåner samt om köpet skett å exekutiv eller konkursauktion.

Ett sammanförande — till minskning av stadsdomstolarnas och lantdomarnas arbete — av lagfartsförteckningarna och uppgifterna till fastighetstaxeringen synes utan olägenhet kunna äga rum, så att för framtiden gemensamma förteckningar komma att avgivas till ledning för såväl åklagarna som taxeringsmyndigheterna. I dessa förteckningar läres till åklagarnas kännedom böra meddelas upplysning även om sökta men icke beviljade lagfarter.

Då ifrågavarande förteckningar skola ligga till grund för åklagarnas tillsyn å fullgörande av skyldigheten att söka lagfart, torde det icke vara lämpligt att låta någon längre tid förflyta mellan förteckningarnas upprättande. Genom deras uppgörande för varje år vinnes även den fördel, att de kunna vara för häradsskrivarna och vederbörande tjänstemän i städerna tillgängliga vid det årliga upprättandet av fastighetstaxeringslängderna enligt 29 § taxeringsförordningen. Då dessa längder skola årligen senast den 25 mars avlämnas till taxeringsnämndernas ordförande, torde vara lämpligt att uppgifterna komma häradsskrivarna och städernas vederbörande tjänstemän tillhanda senast den 15 februari, och synes därför skyldighet böra stadgas för stadsdomstol och domare på landet att lämna samma uppgifter till åklagarna inom januari månads utgång och för åklagarna att efter tagen kännedom om uppgifternas innehåll överlämna desamma till häradsskrivare och vederbörande stadstjänstemän senast den 15 februari.

Det synes emellertid icke vara lämpligt att de närmare bestämmelserna härom, delvis avseende ett för inskrivningsväsendet främmande ändamål och i mån av beskattningslagarnas utveckling tilläventyrs tarvande förändring, intagas i lagfartsförordningen. Icke heller böra de, såsom avseende jämväl att underlätta åklagares tillsyn å lagfartsföreskrifternas efterkommande, inrymmas i beskattningslagarna. Jag har därför låtit inom justitiedepartementet upprätta såväl ett förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter, avseende dels ändring av 17 § lagfartsförordningen dels upphävande av förenämnda lag den 27 juni 1896, som ock ett förslag till särskild kungörelse i ämnet. För den händelse proposition om den av mig nu föreslagna lagstiftning kommer att föreläggas

riksdagen, läser inom finansdepartementet komma att upprättas förslag till därav påkallad ändring av 11 § i taxeringsförordningen.

Beträffande lagfartsansökningar, som gjorts före den 1 januari 1916, då enligt förslagen de nya bestämmelserna skola träda i kraft, torde dessa bestämmelser icke utan vidare kunna erhålla tillämpning. Förteckning å de lagfarter, som i anledning av dylika ansökningar under år 1915 beviljats, har vid nämnda tid för större delen av året redan upprättats och kungjorts enligt nuvarande bestämmelser, och det synes vara lämpligt, att samma förfarande får tillämpas i fråga om de återstående lagfarter, som beviljats under året. Då man nu vidtager den förändringen, att lagfartsförteckningarna skola avse sökta lagfarter och ej blott beviljade sådana, torde därjämte böra föreskrivas, att före utgången av januari månad 1916 skall lämnas uppgift å de lagfartsansökningar, som vid de nya bestämmelsernas ikraftträdande äro vilande, oavsett om ansökningarna gjorts längre eller kortare tid dessförinnan. Däremot torde det knappast vara behöfligt att fordra uppgift å tidigare ansökningar — huvudsakligen avslagna sådana — som vid nämnda tidpunkt varken beviljats eller äro vilande.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst förslag dels till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter dels ock till kungörelse om lagfartsförteckningar, vilka förslag voro av den lydelse bilagor vid detta protokoll utvisa, hemställde departementschefen, att för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål lagrådets yttrande över förstnämnda förslag måtte inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:st Konungen lämna bifall.

Ur protokollet

Israel Myrberg.

*Bilaga.***Förslag**

till

Lag

om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter.

Häri genom förordnas, att lagen den 27 juni 1896 angående ändring i vissa fall av tiden för insändande av förteckning å lagfarter skall upphöra att gälla, samt att 17 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom skall erhålla följande ändrade lydelse:

För varje år skall förteckning å sökta lagfarter upprättas av domaren å landet, särskilt för varje kommun, så ock av rätten i stad; skolande förteckningen före januari månads utgång nästföljande år insändas till allmänne åklagaren. Närmare föreskrifter om sådan förteckning meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1916. Uppgift å lagfartsansökningar, som samma dag äro vilande, skall enligt bestämmelserna i denna lag lämnas före utgången av januari månad 1916, men i övrigt skall vad i denna lag stadgas icke tillämpas beträffande lagfarter, som sökts å ting eller tingssammanträde, avslutat före nämnda dag. I fråga om insändande och kungörande av förteckningar å lagfarter, beviljade å ting eller tingssammanträde, som avslutats före samma dag, skola förut gällande bestämmelser fortfarande äga tillämpning.

Bilaga.

Förslag
till
Kungörelse
om lagfartsförteckningar.

Härigenom förordnas som följer:

De förteckningar å sökta lagfarter, vilka det jämlikt 17 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom åligger domaren å landet och rätten i stad att för varje år upprätta, skola, i enlighet med härvid fogat formulär, i fråga om varje sökt lagfart innehålla uppgift om egendomens namn och beteckning, ägaren och fångesmannen, fångets beskaffenhet, dag, då lagfart söktes, samt, där lagfart under året beviljats, dagen härför, ävensom vid köp jämväl köpavhandlingens datum och köpeskillingens belopp, börande därvid angivas, om köpet avslutats mellan nära anhöriga, om och i så fall till vilket belopp i köpeskillingen inbegripits gottgörelse för inventarier eller inbärgad gröda, om förbehåll gjorts angående undantagsförmåner samt om köpet skett å exekutiv eller konkursauktion. Har lagfart, som tidigare sökts, blivit under året beviljad, skall även härom lämnas uppgift med angivande av dagen, då lagfarten beviljats.

Sedan domaren eller rätten inom januari månads utgång sänt de för föregående år upprättade förteckningar till allmänne åklagaren, åligger denne att, efter tagen kännedom om desamma, senast den 15 februari överlämna dem å landet till häradsskrivaren och i stad till den tjänsteman, som har att upprätta på mantalslängden grundade fastighetslängder.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1916.

Förteckning å de vid rätt sökta lagfarter å fång till fast egendom
inom kommun stad, år

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Fastighetens		Ägaren	Fångesmannen	Fånget	Köpe- skillingen Kr.	Köpe- avhand- lingens datum	Dag då lagfart		Anmärkningar
namn	nr och mantal						sökts	bevil- jats	

Ann. I kol. 9 antecknas om lagfartsansökning avslagits eller förklarats vilande, om köp avslutats mellan nära anhöriga, om och i så fall till vilket belopp i köpskillingen inbegripits gottgörelse för inventarier eller inbärgad gröda, om förbehåll gjorts angående undantagsförmåner samt om köpet skett å exekutiv eller konkursauktion.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd tisdagen den 20 april 1915.

Närvarande:

Justitieråden BERGMAN,
SJÖGREN,
Regeringsrådet PALMGREN,
Justitierådet DYBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 19 februari 1915, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av landskamreraren Robert Hagen.

Lagrådet yttrade:

Mot lagfartsförteckningarnas uteslutande ur länskungörelserna synes icke något vara att erinra, om blott det tillses, att vederbörande allmänne åklagare, vilka nu i länskungörelserna ständigt hava tillgång till lagfartsförteckningarna, fortfarande få tillfälle att i erforderlig mån använda nämnda förteckningar vid utövandet av den åklagarna åliggande tillsynen över fullgörandet av skyldigheten att söka lagfart. Enligt det föreliggande förslaget skola lagfartsförteckningar för varje år av domaren å landet och av rätten i stad insändas till vederbörande allmänne åklagare före januari månads utgång nästföljande år, och enligt förslagets motiv är meningen, att åklagarna årligen skola efter tagen kännedom om förteckningarnas innehåll senast den 15 februari överlämna desamma till vederbörande läradsskrivare eller stadstjänstemän. Den sålunda ifrågasatta anordningen är enligt lagrådets mening ägnad att i jämförelse med nuvarande förhållanden minska effektiviteten av åklagarnas kontroll över fullgörandet av skyldigheten att söka lagfart, dels därigenom att lagfartsförteckningarna med alltför långa uppehåll skulle komma åklagarna

till handa, dels därigenom att åklagarna endast under en kort tid finge tillgång till varje förteckning. Lagrådet anser därför, att nuvarande bestämmelser beträffande tiden för lagfartsförteckningars insändande böra bibehållas, och att ständigt tillgång till förteckningarna för framtiden bör på lämpligt sätt beredas vederbörande åklagare.

För vinnande av erforderlig tydlighet torde den föreslagna lydelsen av 17 § i lagfartsförordningen böra jämkas, så att därav framgår, att förteckningarna skola insändas å landet till vederbörande länsman, i Stockholm till överståthållarämbetet och i övriga städer till stadsfiskalen.

Det bland övergångsbestämmelserna intagna stadgandet, att uppgifter å lagfartsansökningar, som den 1 januari 1916 äro vilande, skola enligt bestämmelserna i den nya lagen lämnas före utgången av januari månad 1916, synes komma att utan motsvarande nytta bliva alltför betungande för domarna och stadsdomstolarna, om uppgifterna, såsom i förslaget uppenbarligen åsyftas, skola omfatta tiden ända från och med den 1 januari 1876. För det ändamål, som man, såvitt av motiven kan inhämtas, med ifrågavarande uppgifter avsett att vinna, torde vara tillräckligt, att dessa uppgifter begränsas till att omfatta allenast den närmaste tiden, exempelvis fem år före den 1 januari 1916.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 april 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Hasselrot, anmälde lagrådets den 20 april 1915 avgivna yttrande över det den 19 februari samma år till lagrådet remitterade förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter.

Efter att hava redogjort för innehållet i lagrådets yttrande, anförde departementschefen följande.

»Lagrådet har icke haft något att erinra emot lagfartsförteckningarnas uteslutande ur länskungörelserna under förutsättning att allmänna åklagarna fortfarande bereddades tillfälle att i erforderlig mån använda samma förteckningar vid utövandet av den åklagarna åliggande tillsynen över fullgörandet av skyldigheten att söka lagfart. Enligt det remitterade förslaget skulle lagfartsförteckningarna komma åklagarna tillhanda först efter utgången av varje år och endast en kortare tid vara för dem tillgängliga, vilket enligt lagrådets åsikt skulle minska effektiviteten av

dem i ifrågavarande hänseende åliggande kontrollskyldighet. Lagrådet har därför ansett, att nuvarande bestämmelser beträffande tiden för lagfartsförteckningars insändande böra bibehållas och att ständigt tillgång till förteckningarna för framtiden bör på lämpligt sätt beredas vederbörande åklagare.

Med anledning av de sålunda gjorda anmärkningarna har jag ändrat förslaget därhän att lagfartsförteckningar skola uppgöras för varje halft år samt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställes åklagaren och det andra häradskrivaren eller vederbörande stadstjänsteman. Nödig effektivitet i kontrollhänseende torde härigenom vinnas utan att domarna å landet och stadsdomstolarna allt för mycket betungas.

I anledning av lagrådets erinran om önskvärdheten av tydligare föreskrift angående den tjänsteman, till vilken förteckningarna skola insändas för kontroll i avseende å lagfartsskyldighetens fullgörande, lära böra stadgas, att förteckningarna skola sändas till vederbörande länsman eller stadsfiskal. Att, på sätt lagrådet föreslagit, bestämma, att i Stockholm lagfartsförteckningarna skola tillställas överståthållarämbetet, som väl skulle hava att fortskaffa dem till vederbörande stadsfiskal, torde innebära en av förhållandena ej påkallad omgång.

I enlighet med vad lagrådet hemställt beträffande övergångsbestämmelserna har ändring vidtagits i förslaget.»

Departementschefen uppläste härefter det sålunda omarbetade lagförslaget och heställde, att detsamma måtte jämlikt § 87 regeringsformen föreläggas riksdagen till antagande.

Statsrådets övriga ledamöter förenade sig i denna hemställan;

och behagade Hans Maj:t Konungen härtill lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle med den lydelse, bil. till detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet

Israel Myrberg.